Anders Dernback

Modell Järnvägar

1953 i Uppsala
Modelljärnväg - Lycka

Märklin

Märklin (Gebr. Märklin & Cie GmbH) är en tysk leksakstillverkare, grundad år 1859 av Theodor Friedrich Wilhelm Märklin, med huvudkontor i Göppingen. Till en början tillverkade man främst tillbehör till dockhus, ångmaskiner och kraftiga leksaker i gjutjärn. Med tiden kom man att bli mer känd för tillverkningen av modelltåg och idag utgör huvuddelen av produktionen modelltåg och modelljärnvägar. För vissa är namnet Märklin synonymt med modelljärnväg.

År 1891 började man tillverka ett urverksdrivet leksakståg med skenor som gick att sätta ihop till olika spårplaner, vilket blev en succé. Senare kom en eldriven variant där modelltåget drevs med 110 volt och skenorna kopplades direkt till vägguttaget, något som självklart ledde till att barnen emellanåt fick kraftiga stötar när de lekte med tåget. 1926 kom en ny variant med en transformator som ledde ut 20 volt till skenorna och därför inte riskerade barnens liv. 1935 skedde en viktig förändring då man satsade på mindre modelltåg än tidigare och introducerade ett system med lok, vagnar och skenor i skala 00, 1:76.

https://sv.wikipedia.org/wiki/M%C3%A4rklin#/media/Fil:Maerklin_lok_1956.jpg

Vissa äldre Märklin-modeller tillverkades i små serier och har med åren blivit sällsynta och därmed även tämligen värdefulla. Förmodligen är det detta faktum som ligger bakom den allmänt spridda missuppfattningen att även massproducerade och sönderlekta Märklin-startsatser från 1960-, 1970- och 1980-talen är värda mindre förmögenheter för den som hittar dem på vindar och i källare. Så är ytterst sällan fallet.

Svenska modeller

Märklin har genom åren tillverkat en del modeller med svensk förebild. Den första av dessa var SJ:s Da-lok som gavs ut i både den korrekta bruna färgen och i en grön, "tyskliknande", variant utan verklig förebild. Senare fick denna modell artikelnumret 3030. En annan klassiker är Rc-loket som bytt målning ett par gånger i takt med att de verkliga Rc-loken bytt skepnad. Märklins första upplaga av Rc-loket hade artikelnummer 3043 och var märkt som SJs Rc-lok 1010. Förebilden 1010 heter idag Rc1 1010 och används som växellok på Sävenäs rangerbangård i Göteborg. Även SJs personvagnar från 1960-talet utgavs av Märklin i modell. Dessvärre är dessa (liksom flera andra fyraxliga personvagnar i sortimentet) alldeles för korta, då man medvetet har byggt modellerna i en längdskala av 1:100. Under 2000-talet gav Märklin ut ett svenskt ånglok litt Sa med tillhörande personvagnar, i en begränsad upplaga. Senare har också det elektriska växelloket litt Ub givits ut.

I Sverige öppna för allmänheten

Miniature Kingdom i Kungsör, en modelljärnväg som är uppbyggd i en miniatyrvärld, vilken är inspirerad av Sveriges landskap

Modelljärnvägens hus utanför Uppsala, ett antal olika modelljärnvägsutställningar av fiktiva platser som inspirerats av verkliga

Hässleholms modelljärnväg. Återger Hässleholm och kringliggande orter som det såg ut på 1960-talet. Föreningsdriven anläggning som håller öppet framförallt under sommarmånaderna. Men också vid sportlov.

Eslövs Leksaksmuseum. Utöver modelljärnväg (300 m²) finns här Barbiedockor i original, Lego, leksaksbilar och populära plastleksaker med motiv från film eller TV.

Minivärlden, Ljungby. , Drivs av en förening med bas i en anläggning, som byggdes av en provinsialläkare i Ljungby under decennier. Utöver modelljärnvägen finns här LEGO och olika former av aktiviteter typ "Lyfta räls", rangera tåg, köra tåg på en minibana.

Leksaksmuseet i Saltsjöbaden Här finns stor N-skaleanläggning som drivs av JS

Leksaksmusum i Stockholm från 1980

Leksaksmuseet i Stockholm invigdes 1980 och låg då vid Mariatorget på Södermalm i Stockholm. Museets första chef var ingenjören och politikern Stig Dingertz. Åren 2005–2017 låg Leksaksmuseet i Söderdepån på Södermalm, med samma entré som Stockholms Spårvägsmuseum. I samband med stängningen av Spårvägsmuseet i september 2017 stängdes även Leksaksmuseet. Leksaks- och samlarmuseet öppnades igen i Saltsjö Pir i Fisksätra, i anslutning till Historiearvsmuseet i Nacka den 26 maj 2018.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Leksaksmuseet,_Stockholm#/media/Fil:Leksaksmuseet,_Stockholm.jpg

Tekniska museets modelljärnväg i Stockholm.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Modelllj%C3%A4rnv%C3%A4g#/media/Fil:Model_railway_in_Stockholm.jpg

Fleischmann GmbH

Fleischmann grundades 1887 av Jean Fleischmann. Företaget tillverkade i början leksaker som skepp och flygplan. 1938 började man tillverka modelljärnvägar och ångmaskiner sedan man tagit över företaget Doll & Co Nürnberg. Vintern 1938-1939 började man utveckla egna järnvägsmodeller.

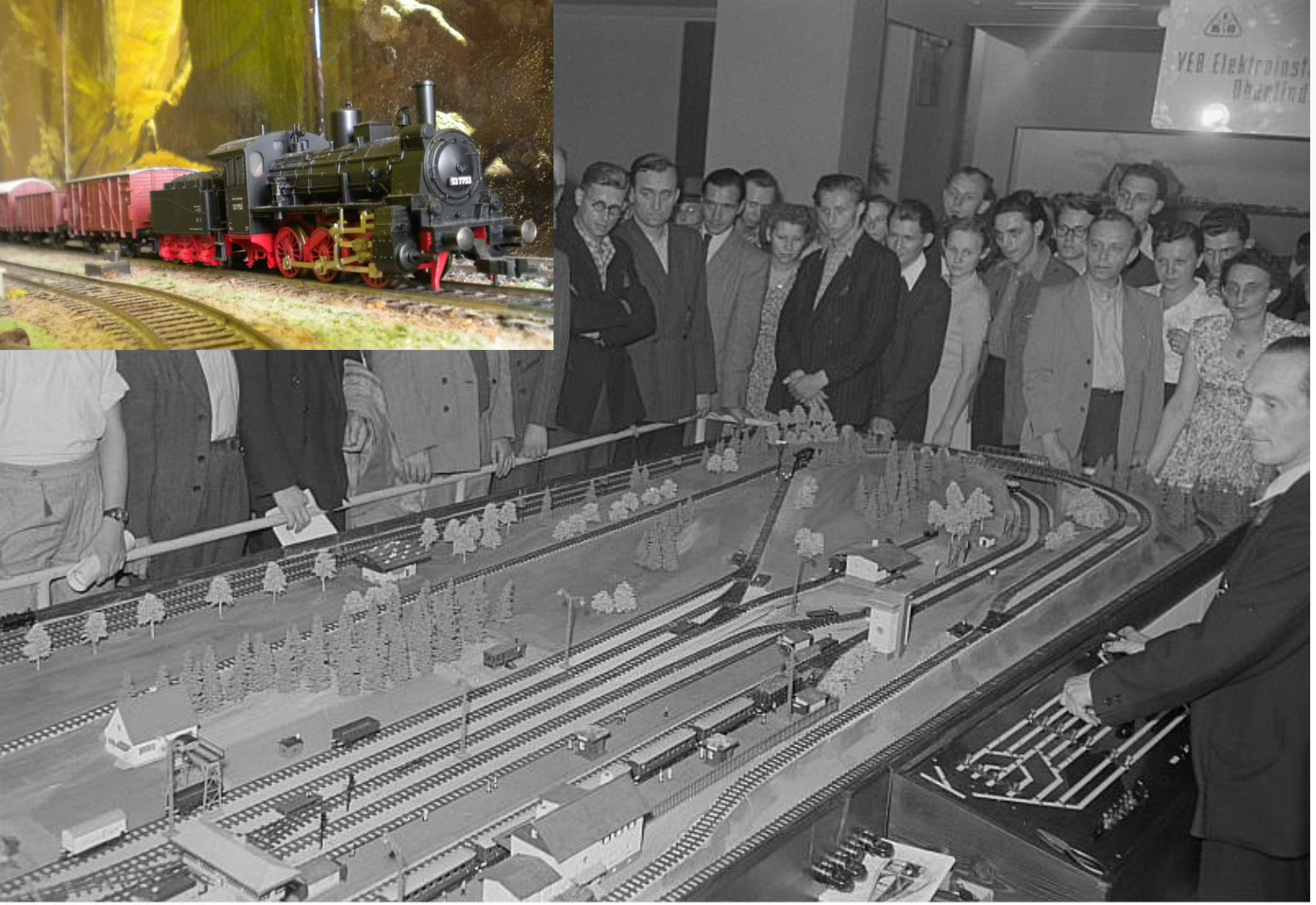

Besökare vid en Piko-anläggning vid VEB Elektroinstallation Oberlind 1953

Piko (Pionier Konstruktion) var som VEB Piko ett folkägt företag i Östtyskland som tillverkade modelljärnvägar. Idag heter bolaget Piko Spielwaren GmbH.

Quelle: Deutsche Fotothek

Roco är ett österrikiskt företag som tillverkar modelljärnvägar och tillbehör.

Roco grundades 1967 av Karlheinz Rössler (d. 1977).

Gick i konkurs 15 juli 2005 men den startades senare igen.

Trix är ett varumärke som ägs och tillverkas av det tyska leksaksföretaget Märklin.

Dels tillverkas modelljärnvägståg i skala HO för likström under detta namn, ofta med samma chassi och lok- eller vagnkorg som Märklintåg och Märklinvagnar, dels tillverkas N-skalamateriel under namnet Minitrix.

MODELLJÄRNVÄG

Miniatur Wunderland

Miniatur Wunderland

I Hamburg

Rälsen är i skala 1:87 (H0-skala) och sammanlagt 15 400 meter långa. På anläggningen körs 1040 tågsätt som styrs digitalt via en övervakningscentral med 70 datorer.

Modell av Kiruna på

Miniatur Wunderland

Miniatur Wunderland

Modelljärnvägen byggdes av Uno Milton och Karl-Gustav Lundqvist, med målet att kunna visa upp svenskt modelljärnvägslandskap vid SJ:s hundraårsjubileum. Arbetet med den påbörjades 1948 och det tog 3 500 arbetstimmar under sju år att bygga den. Alla detaljer är gjorda för hand, sånär som på lokens motorer, som köptes färdigbyggda.

1953 i Uppsala
Modelljärnväg - Lycka

Mycket lik min egen Modell från tiden på Ängdalavägen 29/Mö.

FOTOGRAF Häger, P W
Länsmuseet Gävleborg
Thomsson Karl-Erik,
Modelljärnväg, 15 April 1957

"Modelljärnväg Bethel17/12 1954".

Utställning i hotel Stadt 17/1 1961

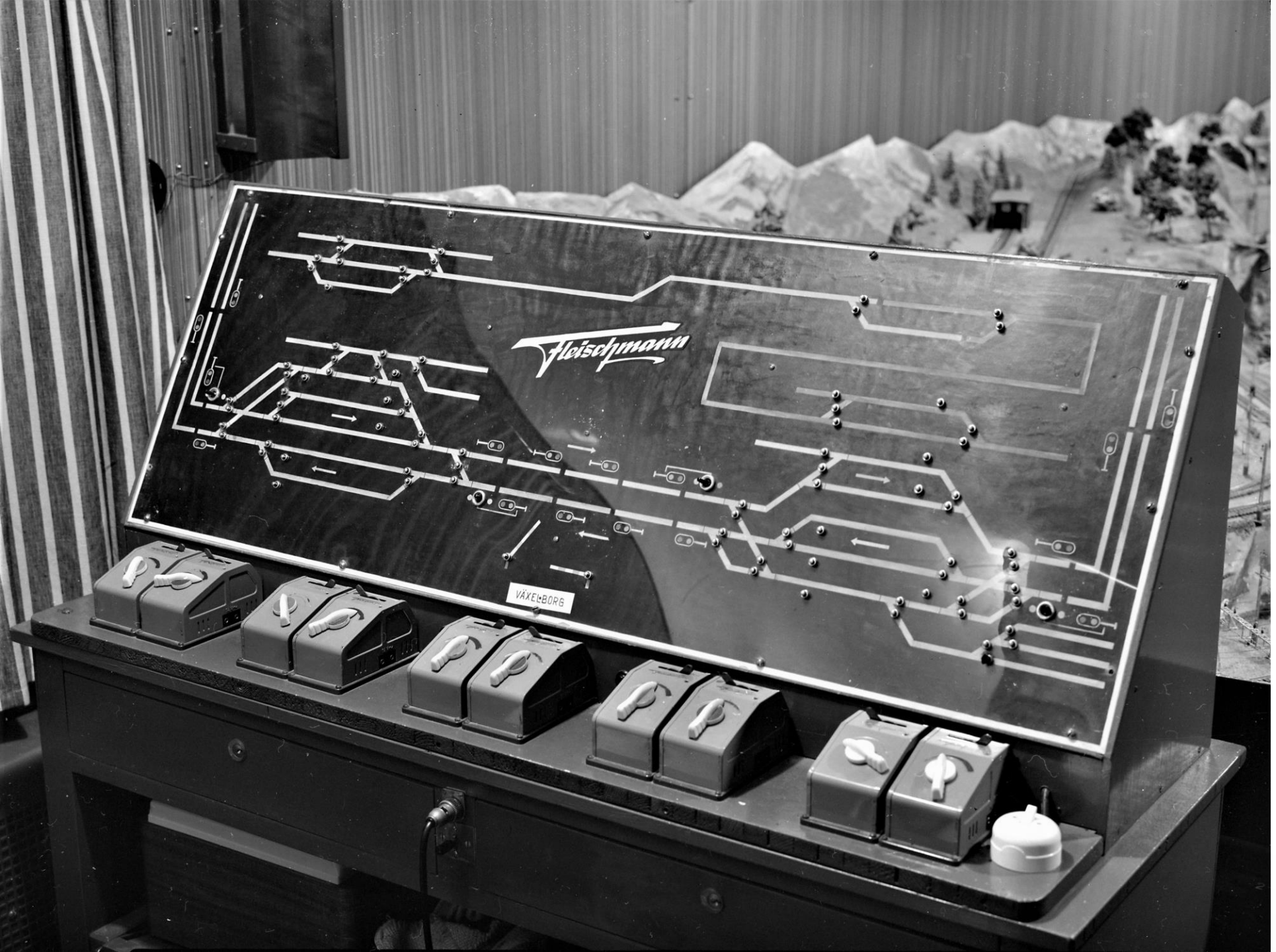

Ganska lik
Min på
Ängdalavägen

Men klart
Enklare design